

Beporzóbarát gyepterkezelés a Boróka Parkban

Vállalati filozófiánk fontos eleme, hogy szeretnénk a körülöttünk lévő környezetre pozitív hatással lenni. Ez a felelősségteljes gondolkodás valamennyi projektünket áthatja, így a Boróka Park megvalósítása során is igyekszünk a bolygó élhetőségének szempontjait figyelembe venni és törekszünk a környezetbarát megoldásokra. Ennek egyik példája az ökológiai gyepterkezelés.

A városi zöldterületek világszerte nagyban hozzájárulnak a biológiai sokféleséghez és az emberiség fennmaradásához, ugyanakkor az emberi beavatkozás hatására jelentősen leromlott az állapotuk. Helyreállításuk azért fontos, mert kiemelt szerepük van az ökoszisztémák működőképességének fenntartásában és a biodiverzitás megőrzésében.

A kecskeméti Boróka Parkhoz tartozó közel tizenegy hektáron 2022-ben kezdtünk el ökológiai szemléletű gyepterkezelést folytatni. Szelektíven kaszálunk, hogy a virágzó növények magot tudjanak érlelni és az évelő állomány tovább növekedjen. Ezáltal a területen egy beporzóbarát gyepterkezelés keletkezik, ami nem a megszokott nyírott monokultúrás pázsit, hanem egy biodiverzitásban gazdag, minden hasznos élőlénynek helyet adó virágos mező.

A terület kezelésének megváltoztatását elsősorban a hazánkban is egyre inkább érzékelhető klímaváltozás indokolta. Az üvegházhatású gázok globális kibocsátásának növekedése és a megváltozott földhasználat következtében szélsőségesebbé vált az időjárás, ami jelentős károkat okoz az ökoszisztémában. A városi területeken megfigyelt éghajlatváltozás kedvezőtlen hatást gyakorol többek között az emberi egészségre is. A földterületek helyreállítása azonban hozzájárul az éghajlatváltozás mérsékléséhez, javítja az ökoszisztéma-szolgáltatásokat, emellett gazdaságilag is pozitív hatásokat és járulékos előnyöket biztosít.

Az állandóan rövidre vágott gyepek miatt nincs a légkörben elegendő pára, emiatt a területek könnyebben felmelegsznek, légköri aszály alakul ki, ami miatt a helyi kis vízkörökből kialakuló csapadékok elmaradnak a nyári időszakokban. A nagy nyári kánikulában a rövidre vágott gyepek növényei kiégnek, és egyre többször kipusztulnak.

A szelektív kaszálás hatására kialakuló megfelelő magasságú növényzet viszont vízmegtartó hatással bír, hiszen amikor rendelkezésre áll a csapadék, megfelelő párologtatást biztosít. Ezzel a légkör páráját, majd a pára becsapódásával harmatot gyűjt önmaga vízellátására. A növényzet alkalmas a kis vízkörök működésének segítésére, sőt, száraz területeken hatékonyabb és tartósabb szénmegkötésre képes, mint a faállományok, így kitüntetett szerepe van a klímavédelemben is.

Emellett ritkább kaszálással az évelő növények virágot tudnak hozni, a magérés utáni kaszálással pedig egyre nagyobb mértékű és gazdagabb fajösszetételű a növényzet állománya. A folyamatos és intenzív virágzás több beporzónak ad táplálékot, ami hozzájárul a környezeti sokféleség megőrzéséhez.

A kecskeméti terület gondozásának megváltoztatásával a későbbi fejleszthetőséget is biztosítjuk. A helyszín, besorolása miatt a későbbiekben beépítésre kerül, ezért a fásítás, mint biodiverzitási értéknövelés nem jöhet szóba. Az ökológiai gyepterkezelés természetre gyakorolt pozitív hatásai viszont intenzívek és magasak. A lágyszárú növényállomány gondozásával hasonló biológiai aktivitási érték érhető el, ráadásul gyorsabban, mint a fásítással, így a beépítésig a lehető legmagasabb biodiverzitási értéket érhetjük el.

A terület egy részén talajbolygatásra volt szükség, amely rekultiválása a talajban lévő magbankból kikelő virágzó, egy-két éves növények és évelők meghagyásával történt, így a parlagfű előjövételének mértéke már az első évben sem érte el a 10%-os felületborítást. A második évben még inkább csökkent a megjelenő parlagfűvesedés mértéke, szinte elenyésző mértékű volt. A harmadik nyáron már a fűfélék is megjelentek és a terület növényborítottsága jó arányba alakul. Természetesen folyamatosan figyeljük, hogy a parlagfű virágzásba ne menjen, ha előfordul a területen, akkor azt szelektíven kaszáljuk.

Emellett az elmúlt két évben a területen élő védett és nem védett évelő növények egyedszáma és fajgazdagsága is jelentősen nőtt, a kecskeméti átlagos városi gyepes területekhez képest jelentősen nagyobb a rovarok egyedsűrűsége és fajszáma is. A virággazdagság okán a nappali lepke és vadméh közössége fajokban gazdag, a sok nyílt talajfelszín eredményeként az egyenesszárnyúak nagy fajgazdagsággal és nagy egyedsűrűséggel rendelkeznek, amely a tájban ritka parazitáik (hólyaghúzó bogarak) felszaporodásához járult hozzá.

A területen élő fontosabb fajok: ligeti zsály (Salvia nemorosa), tövises iglice (Ononis spinosa), imola fajok (Centaurea sp.)

Védett növényfajok: Budai imola (Centaurea sadleriana), Homoki imola (Centaurea arenaria), Szürke porcika (Herniaria incana)

Védett állatfajok: Pokoli cselőpók (Lycosa vultuosa), Imádkozó sáska (Mantis religiosa), Barbársáska (Calliptamus barbarus), Sisakos sáska (Acrida hungarica), Törös szöcske (Gampsocleis glabra), Kis hólyaghúzó (Mylabris tenera), Fűrge gyík (Lacerta agilis), Homoki gyík (Podarcis taurica), Zöld gyík (Lacerta viridis)

Szakmai partnerek: Nhood, Farkas-Barta Kata ev., Zöld Küldetés Egyesület, VadVirágVilág-Máté András